

ת"פ 36510/12/12 - מדינת ישראל נגד בני מרי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

19 פברואר 2014

ת"פ 36510-12-12 מדינת ישראל נ' מרי

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו

המאשימה:

מדינת ישראל

על ידי ב"כ עו"ד מיטל סטי

נגד

בני מרי

הנאשם:

על ידי ב"כ עו"ד דניאל כפיר

הכרעת דין

כתב האישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו הפרעה לשוטר במילוי תפקידו (עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 [החוק]), חבלה חמורה (עבירה לפי סעיף 333 לחוק), איומים (עבירה לפי סעיף 192 לחוק), אי ציות לתמרור 302 (עצור ותן זכות קדימה) (עבירה לפי סעיף 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961), שמוש בכח או באיומים כדי למנוע מעצר, (עבירה לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב], תשכ"ט-1969) ותקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו (עבירה לפי סעיף 274(1) לחוק).

2. על פי כתב האישום, ביום 17.12.12 בחולון, ביצעו שוטרים (תומר פוטרמן ויהודה בן גיאת) מחסום אכיפת תנועה במקום. הנאשם ביצע עבירת תעבורה, כאשר חלף צומת מבלי שציית לתמרור עצור ומבלי שנתן זכות קדימה לכלי הרכב הבא אל הצומת. השוטרים סימנו לנאשם לעצור, אך הנאשם לא שעה לבקשתם והגביר את מהירות נסיעת הקטנוע. כתוצאה מהגברת המהירות החליק הנאשם עם קטנועו על הכביש. כאשר נגשו השוטרים לנאשם וביקשו ממנו להזדהות, הנאשם סרב לבקשתם. משסרב הנאשם למסור את פרטיו, הודיעו לו השוטרים כי הוא עצור, אך הנאשם השתולל, התנגד למעצר ותקף את השוטר תומר בכך שנגח במצחו. כתוצאה מכך נגרמו לתומר חבלות, לרבות שבר בגולגולת.

עת הובא הנאשם להארכת מעצר בבית משפט השלום בתל אביב, שמע ברשת הקשר כי השוטר תומר מתאשפז, ובתגובה איים הנאשם על השוטרת ורד גלעדי ועל תומר באומרו: "מה תומר פוטרמן מתאשפז, אני אדאג לו לביקור בבית החולים", בכוונה להפחידם או להקניטם.

תשובת הנאשם

3. הנאשם הכחיש מכל וכל את המיוחס לו. לטענתו, מה שאירע הוא זה: הוא רכב על אופנועו. השוטרים קפצו לכביש והוא נבהל והחליק. השוטרים טעו לחשוב שמדובר בנסיון המלטות של עבריין וקפצו עליו, חנקו אותו בעורק הראשי בצוואר וכמעט גרמו למותו. הם הוסיפו להכותו גם כשהיה אזוק. הנגיחה המיוחסת לנאשם לא היתה מכוונת, אלא בעת שהנאשם הסיט ראשו לאחור, אגב נסיון לנשום, השוטר תומר נפגע. הנאשם הוא שנפגע מאלמות השוטרים. הוא אויים ולאחר שהיה בניידת, אחד השוטרים אף נתן לו אגרוף בעין. לאור הפגיעה שנגרמה לשוטר והשבר בגולגולת, השוטרים הגיבו כלפי הנאשם בחומרה, תוך רמיסת זכויותיו לכל אורך הדרך. למרות פציעותיו, כתוצאה מתאונת הדרכים שהתרחשה כשהחליק עם האופנוע, לא נתנו לו השוטרים טיפול רפואי והוא למעשה טופל רק לאחר שחרורו בשעות הערב. על התנהגות השוטרים כלפיו אף הגיש תלונה למח"ש.

אשר לעבירת האיומים, כאשר שמע הנאשם שהשוטר תומר מאושפז, הוא הביע את רצונו התמים והכנה לבקר את תומר בבית החולים. דבריו אלה פורשו על ידי השוטרים כאיום. בדברי הנאשם שידאג לשוטר המאושפז לביקור בבית החולים הביע דאגה אמיתית לשוטר, ותו לא.

מעבר להכחשות העובדתיות, הנאשם גם העלה טענת הגנה מן הצדק, לנוכח התנהגויות השוטרים, ואלה ילובנו בהמשך.

דין והכרעה

4. אין כיום עוד מחלוקת כי רצף הארועים החל בכך שהנאשם ביצע עבירת תנועה. הוא פנה שמאלה אגב ביצוע פרסה ברחוב דב הוז, ולא עצר בתמרור "עצור", הוא נסע במהירות וביקש לפנות ימינה לרחוב יצחק הלוי, כאשר השוטרים תומר ויהודה סימנו לו לעצור.

5. הסיבה להחלוקת האופנוע: לאורך כל הדרך הסכימו הצדדים שהנאשם החליק עם האופנוע לאחר שהשוטרים דרשו ממנו לעצור. הנאשם טען שהשוטרים "צצו לו" מבין המכוניות, הוא נבהל מהם והחליק, ואולי החליק בשל כך שנסע מהר (כך בהודעתו במשטרה, **ת/1**, 27 - 29; כך בעדותו בבית המשפט, עמוד 35 לפרוטוקול [1] ועמוד 43, שורות 21 - 22). השוטרים יהודה ותומר סברו שהנאשם החליק משום שניסה להמלט מהם, ועל כן "נתן מכת גז" (עמוד 18, שורה 30 ואילך; עמוד 25, שורה 31 ואילך ועמוד 28, שורה 7 ואילך).

ואולם, בעיצומה של פרשת ההגנה, עלתה לפתע טענת הגנה חדשה, לפיה תומר דחף את האופנוע, או נגע בו, או ניסה לתפוס בו "סבל", מאחור, וזו הסיבה שהנאשם החליק. את התזה העלה עד ההגנה **שי עדי** (עמוד 60, שורה 29 ואילך ועמוד 61, שורה 25 ואילך), אשר הציג עצמו כעובר אורח, שהיה במקרה במקום, בצידו השני של הכביש, וראה משם את ההתרחשות. לדברי עדי, החיבור בינו לבין הנאשם נעשה במקרה, כאשר בא לביתו מכר משותף לו ולנאשם, אשר בשמו לא נקב, וראה בביתו כתבה שפורסמה על המקרה בעיתון. היה זה כשבוע - שבועיים לאחר פרסום אותה כתבה, העיתון היה במקרה פתוח על הכתבה, אותו מכר אמר לעדי שהוא מכיר את הנאשם וכאשר עדי אמר לו שראה את המקרה, שאל אותו אם יהיה מוכן להעיד (עמוד 60, שורה 6 ואילך).

איני מקבלת את הטענה שהנאשם החליק בשל פעולה מכוונת שעשה תומר, בתופסו בחלק האחורי של האופנוע, מכמה טעמים:

א. גם הנאשם וגם השוטרים הסכימו שהנאשם החליק עם האופנוע;

ב. החלקה מתיישבת היטב עם כך שהנאשם נסע במהירות ועם הבהלה שאחזה בו, לדבריו, למראה השוטרים (אף כי תומר הכחיש שהבהיל את הנאשם (עמוד 20, שורות 5 - 6));

ג. הנאשם סיפר כי ניסה לפנות מחלקו השמאלי של הכביש - ימינה, תוך עקיפת רכב שהיה מימין (עמוד 42, שורה 15) [אף כי בהודעתו **1/ת** אמר שהיה מימין לרכב האחר - שורות 3 - 4]. סטייה חדה זו יכולה, אף היא, להסביר את ההחלקה;

ד. לפי המפה שצייר הנאשם (**17/ב**) המקטע שבו ביצע את המעבר ימינה הוא קצר, דבר המתיישב עם הצורך לבצע את הפניה במהירות ובצורה חדה, ויכול, אף הוא, להסביר את ההחלקה;

ה. תומר הכחיש כי הסיבה להחלקת הנאשם היא שדחף את האופנוע (עמוד 20, שורות 7 - 8);

ו. הנאשם אמר מפורשות, גם לאחר שהיה מודע לגרסתו הנ"ל של עד ההגנה עדי, שאינו יודע אם תומר נגע באופנוע (עמוד 43, שורות 5 - 12). טענת הדחיפה זכתה לאיזכור יחיד מצד הנאשם בבית המשפט, כאשר אמר בעדותו שלאחר חקירתו במשטרה שאל את השוטר יהודה האם יתכן שתומר נתן לו מכה מאחור (עמוד 37), אך איזכור יחיד זה נראה כבא לקדם את עדותו של עד ההגנה עדי, ש"הוליד" את הטענה האמורה. יהודה העיד כי אינו זוכר שהנאשם שאל שאלה כזו (עמוד 29, שורות 31 - 32);

ז. מעבר לכל אלה, גרסת העד בדבר צירוף המקרים שהביאו להעיד לזכות הנאשם - תמוהה למדי. התמיהה מצטרפת לדברים שאמר הנאשם לשוטר יהודה, כעולה ממזכר **16/ב** אותו הגיש הסנגור, לפיהם: "אם יש לכם עד אני יביא שלוש אל תשכח שאני גר שם" [כך במקור]. לא יהודה ולא הנאשם נשאלו על דברים אלה, אך מאחר שהסנגור הוא שביקש להגיש את המזכר, מובן כי אין עליהם מחלוקת.

6. המנעות הנאשם מלהזדהות: הנאשם לא הזדהה בפני השוטרים, שביקשו ממנו לעשות כן. הם ביקשו ממנו להציג מסמכים מזהים והוא לא עשה כן. השוטרים העידו על כך בצורה ברורה וגם הנאשם אינו מכחיש כי לא הראה לשוטרים מסמכים מזהים, ואף לא אמר להם שיש בידו כאלה, אלא שלטענתו, נבע הדבר מכך שהיה בלחץ ולא היה לו אוויר (עמוד 40, שורות 6 - 7). התעודות נתבקשו אחרי שהשוטרים גררו אותו הצידה, לדבריו - בלחץ רב, הוא היה חבול ונסער והמסמכים לא היו עליו, אלא באופנוע, או שנפלו מתוכו והתפזרו על הכביש. ואולם, מעדותו של הנאשם עולה כי לא אמר לשוטרים שהמסמכים נמצאים באופנוע, משום שלא ידע באותו רגע אם המסמכים עליו או לא (עמוד 46, שורה 16 ואילך). בחקירתו במשטרה אף ציין כי לא ידע כלל היכן המסמכים (**1/ת**, שורות 62 - 67).

7. לאחר שהנאשם לא הזדהה, השוטרים החליטו לעוצרו. על פי עדותם, המצב היה כזה: השוטר יהודה חשד שלפניהם גנב רכב (יהודה: עמוד 26, שורה 1 ואילך; עמוד 27, שורה 2 ואילך; עמוד 28, שורה 1 ואילך), שני השוטרים ראו לנגד עיניהם אדם שביצע עבירת תנועה וחשדו שהוא מנסה להמלט (תומר: עמוד 18, שורה 30 ואילך); לאחר שהחליק וניגשו אליו, הם הרימו אותו וביקשו מסמכים מזהים. הנאשם לא מסר להם כאלה ואף לא הסביר מדוע אינו נותן מסמכים. שני השוטרים העידו כי תחת זאת, מסר להם הנאשם שם של אדם, אשר לטענתו הוא מכר או בן משפחה שלו, עימו ביקש הנאשם שידברו. תומר זכר שהנאשם אמר לו שהוא מהמשפחה של "יוסי ויגאל" (כאשר לתומר לא היה מושג מי אלה) (עמוד 13, שורה 9 ועמוד 14, שורות 3 - 4); יהודה זכר שדיבר על שוטר שהוא מכיר בשם יגאל בן יוסף

(מזכר נ/16 וכן עמוד 26, שורה 4). יהודה ציין כי במהלך חילופי הדברים הללו, הנאשם ניסה כל העת להדוף את השוטרים ממנו, הכל אגב סירוב למסור מסמכים (נ/16, עמוד 26, שורה 5 - 7). תומר ציין שלאור צעקות הנאשם וסירובו למסור פרטים, ניגש כדי לעוצרו. הוא תפס ביד שמאל של הנאשם, שהיתה נתונה בכפפה, וניסה לאזקו. האזיק הסתבך בכפפה ואז, לדברי תומר, נגח הנאשם בפניו (עמוד 13, שורות 10 - 12). בחקירה הנגדית, כאשר נשאל מדוע לא סייע לנאשם מבחינה רפואית, אף שעבר זה עתה תאונת דרכים, השיב שמדובר במי שניסה לברוח מהשוטרים ולכן נפל ונפצע. יהודה העיד שלא היה מדובר בתאונת דרכים, כטענת הסנגור, אלא במי שניסה לברוח, נתן "מכת גז" והחליק. מעבר לכך, הנאשם לא התלונן באזני השוטרים על כאבים ולא אמר שעבר תאונה (עמוד 28, שורה 1 ואילך). עוד הוסיף שהנאשם, מלבד סירובו המתמשך למסור פרטים, אף לאחר שהשוטרים סייעו לו לקום, המשיך לבעוט בשוטרים גם לאחר שנאזק (עמוד 16, שורות 2 - 7).

הנגיחה

8. בריח התיכון של כתב האישום הוא הנגיחה הנטענת של הנאשם במצחו של תומר. ראשית יובהר שאין מחלוקת שאחרי התקרית עם הנאשם היה שבר בגולגלתו של תומר, נראה שקע במצחו והוא חש ברע. על כך העידו תומר, יהודה, השוטרת גלעדי והוגשו הצילומים והמסמכים הרפואיים הרלוונטיים - ת/3, ת/4.

בנושא הנגיחה הנטענת קיימות שתי אפשרויות: האחת, המזכה, והיא טענת הנאשם שאם נגח במצחו של תומר, דבר שאינו מודע לו, היה זה שעה שניסה להגן על עצמו מפני אלימות השוטרים כלפיו. טענה זו לבשה, למעשה, שתי צורות בסיכומים: במקום אחד^[2] נטען שבמהלך נסיון האיזוק עיקם תומר את ידו של הנאשם לאחור והוא, שהיה נסער ומבולבל, פגע בטעות עם חלקו האחורי של ראשו במצחו של תומר, שהיה צמוד אליו מאחורה. במקום אחר^[3] נטען שתומר חנק את הנאשם באחיזת בריח, לא היה לנאשם אוויר ושעה שפרפר וניסה להשתחרר, הסיט ראשו לאחור, מתוך לחץ ובאופן אינסטינקטיבי, ויתכן שכך פגע במצחו של תומר. האפשרות השניה היא גרסת התביעה: הנאשם נגח בתומר במכוון, בעיצומו של המאבק בין השוטרים לנאשם בנסיון לאזקו. אבחן את שתיהן.

9. גרסת ההגנה העצמית: הנאשם, כאמור, הכחיש נמרצות שנגח בתומר או שתקף אותו (עמוד 40, שורות 8 - 9 ועמוד 44, שורות 28 - 29). לדבריו, כל שעשה היה בנסיון להשתחרר מאחיזת השוטרים (עמוד 45, שורות 11 - 15).

לשם ביסוס טענת ההגנה העצמית הזמינה ההגנה לעדות את שי חי, מומחה לאומנויות לחימה. עד זה התייחס לחניקה של השוטר את הנאשם, בהתבסס על עדותו של יהודה לפיה אכן חנק את הנאשם (אגב הדגמת הפעולה), ובהתייחס לצילומים נ/5 ו-נ/8, בהם ניתן לראות סימן על צווארו של הנאשם בצד ימין, שנגרם, לטענת ההגנה, מאותה פעולת חניקה. חי העיד כי ההמטומה הנראית בצילום נמצאת על צווארו של הנאשם בנקודת תורפה הנקראת TW 16, נקודה שלחיצה עליה גורמת לעצירת הלב, בפרט אם לוחצים עליה בחוזקה. עוד העיד כי צורת החניקה שהודגמה על ידי הסנגור נקראת "חניקה דמית" והיא מסוכנת ביותר, שכן היא מונעת מהדם לעלות לראש, דבר המוביל תוך חמש שניות לאובדן הכרה, לאחר מכן לנזק מוחי ולמוות. עוד העיד שדברי הנאשם כי פרפר למוות מתיישבים היטב עם חניקה שכזו (עמודים 53 - 54). עוד הוסיף שהתגובה האינסטינקטיבית של אדם לכך שתופסים את ידו ומעבירים אותה לאחור, לאורך הגב כלפי מעלה, כפי שתפס השוטר את ידו של הנאשם, היא הסטת הראש לאחור. זאת, כדי למנוע נפילה. ואם השוטר, אגב ביצוע פעולה כזו, ישחרר לרגע את השריר - יהיה "כח ירי" חזק לאחור, בעוצמה שיכולה להספיק לגרום לשבר בגולגולת לשוטר שעמד מאחור (עמוד 56, שורות 4 - 14).

ואולם, קיימים קשיים רבים עם גרסת ההגנה העצמית:

א. החלק העובדתי בגרסה לא ברור: האם טוען הנאשם שהסטת הראש לאחור הייתה בגלל עיקום ידו לאחור, או בשל החניקה, שגרמה לו לפרפר. בסיכומים נטענות שתי הטענות, כמצויין לעיל.

ב. אף לא אחת משתי הגרסאות העובדתיות של הטענה הנ"ל נאמרה במפורש על ידי הנאשם, עד היום. הסנגור הוא שטען את הדברים בסיכומים. הנאשם לא טען במשטרה שהנגיחה הייתה תגובה לא רצונית לעיקום היד או לחניקה. בהודעתו הראשונה במשטרה (ת/1), בבוקר הארוע, אמר שלא תקף את השוטר, אלא פעל מתוך אינסטינקט ולחץ, והיזז ראשו לאחור (שורות 44 - 48). בהודעתו השניה במשטרה, שנגבתה באותו ערב (ת/2), אמר שאינו יודע אם נגח בשוטר. הוא אינו זוכר דבר (שורות 9 - 12). בחקירתו במח"ש (ת/11) ציין את רצף הארועים, אך לא הזכיר את ארוע הנגיחה בכלל: "תוך כדי שתומר חונק אותי, הם שמו לי אזיק בצד שמאל... הוא הגביר את הלחיצה מאחורה בחניקה והשוטר השני תפס אותי ברגליים ואני התחלתי לדפוק עם יד ימין על הרצפה כי לא היה לי אוויר" (שורות 24 - 27). גם בחקירתו הראשית של הנאשם בבית המשפט לא מסר הנאשם את הגרסה האמורה. הוא לא התייחס כלל לארוע הנגיחה ורק במענה לשאלה מפורשת של הסנגור הסתפק בהכחשת נגיחה מצח למצח (עמוד 40, שורות 8 - 9). בחקירה הנגדית, כאשר נשאל אם תקף את השוטר, השיב שניסה להשתחרר וציין שהשוטר חנק אותו מאחור (עמוד 45, שורות 7 - 15). לפיכך, הגרסה המובאת בסיכומים, בלבושה המלא, לא נתמכה בדברי הנאשם ואפילו היו הדברים נאמרים במפורש, לפחות בבית המשפט, היה מדובר בגרסה כבושה.

ג. שני השוטרים מעידים שהנגיחה בוצעה על ידי הנאשם בתנועה קדימה, ולא אגב הסטת ראשו לאחור:

(1) תומר העיד שהנאשם נגח בו בזמן שניסה לאזקו (עמוד 13, שורות 11 - 12). הנאשם הסיר את הקסדה, לקח ראשו לאחור, כשהשניים היו פנים מול פנים, ונגח במצחו של תומר בעשותו תנועה קדימה (עמוד 17, שורה 29 ואילך). "נגח את ראשו בפני כלפי קדימה" (עמוד 18, שורה 3).

(2) יהודה העיד שבמהלך נסיונו של תומר לאזוק את הנאשם, נגח הנאשם בפניו של תומר בעוצמה גדולה מאד (עמוד 26, שורות 14 - 16). הוא הדגים את נסיון האיזוק שבמהלכו קרה הדבר, ולפי ההדגמה, תומר עמד מול הנאשם, יהודה עמד לימין הנאשם, תומר אחז בידו של הנאשם שהיתה מושטת קדימה וניסה לשים עליה את האזיק, ואז נגח הנאשם בפניו של תומר (עמוד 27, שורות 12 - 16).

(3) בדוח הפעולה שרשם יהודה מיד לאחר הארוע (נ/16), שהוגש לבקשת הסנגור, תיאר יהודה את הארוע כך: "לאחר מספר דקות הנהג נעמד על רגליו ונגח בפניו של תומר בעוצמה גדולה מאד".

ד. ארוע החניקה התרחש רק לאחר הנגיחה. כך עולה בבירור מעדויות שני השוטרים. יהודה העיד שלאחר הנגיחה, הוא קפץ על הנאשם ואחז בגרונו, כדי לבצע את המעצר, ו"התחלנו קטטת רחוב" (עמוד 26, שורות 16 - 17). הוא ציין כי הוא זה שחנק את הנאשם (בניגוד לטענת הנאשם שתומר הוא זה שחנק אותו). הוא אף ציין שהנאשם נאבק עימו, ככל שהנאשם התנגד יותר, הוא לחץ יותר, ותיאר את המהלך בפירוט (עמוד 28, שורה 33 ואילך ועמוד 30, שורות 15 - 20). הדברים עולים גם מדוח הפעולה נ/16, שם נכתב כי לאחר הנגיחה "התפתחה קטטת רחוב בינינו לבין הנהג שעדיין לא היו לנו את פרטיו כאשר אני אחוז בצווארו של הנהג בזמן שתומר מנסה לאזוק אותו".

מכאן עולים שני דברים:

(1) החניקה באה לאחר הנגיחה, ולכן "תאוריית הפרפור" אינה יכולה לעמוד כגורם לנגיחה;

(2) יהודה הוא שעמד מאחורי הנאשם וחנק אותו, ולכן אילו הייתה הנגיחה תוצאה של הסטת הראש לאחור, לא תומר היה נפגע, אלא יהודה.

ה. הסנגור הגיש כראיה מזכר מיום 18.12.12 של שוטר בשם **טיראן סופר**, ששמר על הנאשם שעה שהמתניו בבית המשפט לדין בנושא מעצרו (נ/14). באותו מזכר נכתב: "העצור טען כי היה בסערת רגשות ויתכן כי נגח בפניו של השוטר והוא מצטער על כך...". הצדדים ויתרו על חקירת השוטר. מכאן ניתן ללמוד שהרקע לנגיחה היה "סערת רגשות" ולא אף אחת מהסיבות הנטענות בסיכומים.

עולה מן האמור, שגרסת ההגנה העצמית, שהועלתה אינה עולה בקנה אחד עם הראיות, ודינה להדחות.

10. גרסת הנגיחה המכוונת: למעשה, כפי שתואר לעיל, שני השוטרים העידו בצורה ברורה שהנאשם נגח בתנועה קדימה במצחו של תומר, בצורה חזקה ומכוונת, וכך נגרם השבר בגולגלתו של תומר, בסינוס הפרונטלי. העוצמה המתוארת נדרשה, כנראה, לתוצאה, שכן "המצח זו העצם החזקה ביותר בגולגולת", העיד עד ההגנה שי חי (עמוד 54, שורה 19). דברי הנאשם לשוטר טיראן סופר, כעולה מ-נ/14, בדבר סערת הרוחות בה היה נתון בשעת הנגיחה תומכים אף הם בכך שהיתה נגיחה מכוונת.

יצוין שהעידו במשפט מספר עדים נוספים, אך אף לא אחד מהם ראה את הנגיחה ולא העיד לגביה. השוטרת גלעדי העידה שכאשר הגיעה, כבר הבחינה בשקע במצחו של תומר והוא אמר לה שהוא חש ברע.

אני ערה לסתירות מסוימות בין השוטרים בשאלת האיזוק והדבר חשוב משום שלטענת תומר ויהודה, הנגיחה בוצעה בעת נסיון לאזוק את הנאשם. יהודה תיאר את תחילת נסיון האיזוק כשידו של הנאשם מושטת קדימה (ואז ארעה הנגיחה) ורק לאחר מכן זו הועברה לאחור, והאיזוק הסתיים מאחורי הגב (עמוד 27, שורות 10 - 18); תומר העיד שהנאשם נאזק כשידיו לאחור, דבר שלכאורה לא מתיישב עם גרסת השוטרים שהנגיחה הייתה במהלך נסיון האיזוק, כלפי קדימה. עם זאת, תומר תיאר כיצד בוצע האיזוק וגם לפי התאור שלו האיזוק נעשה בדרך זו: תופסים תחילה יד אחת, שמים עליה אזיק, מעבירים אותה לאחור (או תחילה מעבירים לאחור ואז שמים אזיק) ולאחר מכן מצרפים את היד השניה ואוזקים (עמוד 13, שורות 18 - 28); השוטרת גלעדי העידה שהגיעה למקום הארוע כשהשוטרים והנאשם היו על הרצפה, בעוד שהשוטרים ניסו לאזוק את הנאשם והוא התנגד. בהודעתה במשטרה אמרה גלעדי שהנאשם נאזק כשידיו קדימה (ת/9). בבית המשפט לא נשאלה על כך. איני מוצאת שמדובר בסתירות שפוגעות בגרסת השוטרים לגבי הנגיחה, ובארוע שכזה, טבעי שיש שוני בין גרסאות העדים לגבי פרטים לא חשובים.

11. עולה מכל האמור שהנאשם נגח במצחו של תומר בצורה מכוונת, בעיצומו של המאבק בינו לבין השוטרים, וגרם לו חבלה חמורה, שלא כדין. במעשים הללו, באותה מערכת עובדות, ביצע הנאשם גם עבירה של תקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו, כעולה מכל האמור לעיל. אציין עוד, כי רק לאחר אותה נגיחה חנק יהודה (ולא תומר) את הנאשם.

12. אשר לעבירה של שמוש בכח כדי למנוע מעצר, השתוללות הנאשם באותה סיטואציה הוכחה. לדבריו, כנראה הבין שהשוטרים עוצרים אותו, אלא שניסה להשתחרר כי לא יכול היה לנשום: "לא ניסיתי להתנגד למעצר, אני זוכר שקיבלתי מכות וניסיתי בסך הכל להשתחרר ולנשום אוויר. להבין על מה כל...". ובהמשך: "לא התנגדתי למעצר, רק לא

הסכמתי שירימו עלי ידיים. ניסיתי להשתחרר ולא לקבל מכות, לנשום אוויר" (עמוד 48, שורות 11 - 19 ושורות 31 - 32). ואולם, טענתו בדבר הגנה עצמית, שהועלתה גם בהקשר זה, נדחתה, לפחות לגבי השלבים הראשונים של הארוע. אתיחס בהמשך להתנהגות השוטרים ואומר כבר עתה שלטעמי, היו בה פגמים משמעותיים. אך בשלב הראשון של הארוע, לא היה בהתנהגותם כדי לבסס טענת "הגנה עצמית" והשתוללות הנאשם הראשונית מבססת את העבירה של שמוש בכח למניעת מעצר.

האיומים

13. עבירת האיומים: הראיות עליהן מתבססת התביעה בנוגע לעבירה זו הן עדותה של השוטרת גלעדי בבית המשפט, מזכר שרשמה ושהוגש בהסכמה (ת/10) והודעתה במשטרה שהוגשה בהסכמה (ת/9). אין מחלוקת בדבר העובדה שהנאשם, לאחר ששמע שתומר מאושפז, אמר שידאג לו לביקור בבית החולים. ואולם, בעוד התביעה מייחסת לנאשם איום בדבריו אלה, הנאשם טען שהתכוון ברצינות לכך שהוא מצטער על מה שקרה לשוטר, הוא אף ציין שהוא מוכן להתנצל על כך ואפילו לשלוח לו פרחים.

גלעדי כתבה במזכר ת/10, שדברי הנאשם לפיהם ידאג לתומר לביקור בבית החולים נאמרו בטון מזלזל ומאיים, ועל כן אמרה לנאשם, מיידית, שדבריו יסבכו אותו עוד יותר והיא מציעה לו לשקול מילותיו. על כך השיב הנאשם שלא אמר דבר, שזכותו לבקר את תומר וכי אל לגלעדי לדאוג - הוצאות האשפוז של תומר ישולמו על ידי המדינה והציבור. יצוין שהמזכר אינו נושא לא תאריך ולא שעה, אך בהודעתה של גלעדי, ת/9, ציינה שרשמה את המזכר מיד לאחר שהדברים נאמרו. בהודעתה חזרה גלעדי על כל מה שנאמר במזכר. עם זאת, בעדותה הראשית, לא ציינה שהמילים של הנאשם נאמרו בטון מאיים וגם כאשר נתבקשה בצורה מפורשת לתאר את הטון של הנאשם בעת אמירת הדברים, אמרה שאינה זוכרת (עמוד 31, שורות 4 - 8). לעומת זאת בחקירתה הנגדית, כאשר נשאלה האם יתכן שטענה בפירוש כוונתו של הנאשם, השיבה: "בטון שהוא אמר את הדברים כמו שצינתי, זה לא נשמע ... לא טעיתי" (עמוד 32, שורות 7 - 13).

לביסוס טענת ההגנה של הנאשם, בדבר העדר כוונת איום, מפנה הנאשם הן להודעתו במשטרה, ת/2, בה אמר לשוטר שלא איים, אלא אמר את הדברים ברוח טובה, והן למזכר של טיראן סופר (ת/14) שהוגש בהסכמה ובו נכתב שבשעה שסופר שמר על הנאשם בעת המתנה לדיון בבית המשפט, אמר לו הנאשם שהוא מצטער, שהוא מוכן לבקש סליחה מתומר ואף לשלוח לו פרחים. בעדותו בבית המשפט אמר הנאשם שהשיחה עם טיראן הייתה אחרי השיחה עם גלעדי, באותו מעמד, שעה שהמתינו לדיון שלו בבית המשפט בפני שופט תורן. במהלך השיחה התכתב טיראן עם תומר באמצעות "וואטסאפ" בטלפון הנייד, וטיראן שאל את הנאשם אם הוא מוכן לבקש סליחה ואם הוא מוכן להביא לתומר פרחים. הנאשם השיב בחיוב. לאחר מכן שאל אותו טיראן אם הוא מוכן להביא גם שוקולד, והנאשם השיב בחיוב, ואף אמר לטיראן שיפסיק להיות ציני ולהתבדח (עמוד 38, שורות 13 - 20). לעניין השיחה של הנאשם עם גלעדי מספק הנאשם בעדותו בבית המשפט גרסה חדשה לגמרי: לדבריו, כאשר שמע שתומר בבית החולים אמר לה שגם הוא צריך להגיע לבית החולים ואולי הם יפגשו שם, כשכוונתו הייתה שעליו להגיע לבית החולים, על מנת לקבל טיפול רפואי (עמוד 38, שורות 1 - 3). איני מאמינה לדברים אלה של הנאשם, שהם גרסה כבושה, שאין לה זכר בשום מקום אחר מלבד חקירתו הראשית בבית המשפט. עם זאת, קיים לדעתי ספק אם הנאשם התכוון, בדבריו על אודות נכונותו לבקר את תומר בבית החולים, לאיים. אני למדה על כך בעיקר מהתייחסות השוטר טיראן לדברי הנאשם, כעולה מהמזכר בו מוזכרים הפרחים, ומעדות הנאשם בנושא זה. גם העובדה שורד לא זכרה בעדותה הראשית בבית המשפט מה היה הטון של הנאשם עת השמיע את הדברים, והיא לא ציינה מיוזמתה כי חשה שמדובר באיום, מלמדת על ההתייחסות לדברים.

לפיכך, יש לזכות את הנאשם, מחמת הספק, מעבירת האיומים.

האגרוף בפניו של הנאשם

14. טענת האגרוף בפנים: הטענה הבאה שיש להדרש אליה היא טענת הנאשם שלאחר שישב בניידת, תומר ניגש לניידת, פתח את הדלת ונתן לו אגרוף בפנים. כתמיכה לטענה זו מפנה הנאשם לצילומים נ/5 ו-נ/6, בהם נראה הנאשם כאשר על עצם הלחי מופיע כתם לצד עין שמאל. תומר מכחיש טענה זו מכל וכל (עמוד 20, שורות 11 - 12).

15. לדברי הנאשם, הכניסו אותו לניידת חצי מעולף. בתחילה ישב בצד ימין של הצד האחורי של הניידת. לאחר מספר שניות, תומר פתח את הדלת, נתן לו אגרוף לפנים בעוצמה וטרק את הדלת. לאחר האגרוף זו הנאשם לצד שמאל של הניידת, ואז הגיע תומר פעם נוספת, פתח את הדלת מצד שמאל של הניידת, וניסה להרביץ לו שוב. אלא שאז הצליח הנאשם להגן על עצמו (עמוד 36, שורות 24 - 28).

טענה זו נתמכת, כאמור לעיל, בצילומים נ/5 ו-נ/6, שצולמו על ידי אשת הנאשם, **סלי מרי**, על פי דבריה - כאשר שבו מבית החולים באותו יום (עמוד 66, שורות 2 - 3 ו-19 - 20), ובעדות חיצונית של עד הגנה. העד הוא נער בשם **מארק פיקולי**, אשר העיד כי ביום הארוע, כשהיה בדרכו לבית הספר, ראה התקהלות של שוטרים. הוא התקרב למקום, עמד מעבר לכביש מההתרחשות, מרחק של כ-8 - 10 מטר, וראה בחור שוכב על הרצפה. שני שוטרים החזיקו אותו, האחד ברגליים האחר בצוואר. הבחור כבר לא יכול היה לנשום. אנשים סביב צעקו לשוטרים לעזוב אותו. השוטרים הכניסו את הבחור לניידת. אחרי שניות ספורות שוטר פתח את דלת הניידת, נתן לבחור אגרוף וסגר את הדלת (עמוד 62, שורות 14 - 21). כאשר נשאל בחקירתו הנגדית כמה פעמים פתח השוטר את דלת הניידת השיב: "פעם אחת כשהוא הכניס את הנאשם לרכב, פעם שניה כשהוא עשה סיבוב סביב הניידת ונתן לו אגרוף" (עמוד 64, שורות 26 - 27). יצוין, כי העד הגיע לעדות עקב כך שהוא עובד בקיוסק סמוך למקום הארוע, והוא מכיר את אחיה של אשת הנאשם [**הגיס**]. היה מעט קשה להבין כיצד אירע שנודע לגיס שפיקולי ראה את הארוע ומוכן להעיד. פיקולי העיד כי חבר אחר שלו, שעובד בקיוסק אף הוא, ידע שלקוח מסוים של הקיוסק הוא גיסו של הנאשם וכאשר הגיע לקיוסק, אמר לו החבר, ששמע מפיקולי על הארוע, שיספר עליו לגיס. עדותו של פיקולי, כשלעצמה, הותירה רושם אמין, אם כי נסיבות הגעתו לעדות נותרו לא ברורות ומעט תמוהות.

ההגנה ביקשה למצוא תמיכה נוספת לטענת הנאשם בדבר מכת האגרוף בעדותו של **שי חי**, אותו מומחה לאומנויות לחימה, שאמר שההמטומה מתחת לעין שמאל נראית כ"מכת אגרוף קלאסית", ולא מתיישבת עם הנגיחה (עמוד 54, שורות 27 - 32). משקלה של אמירה זו אפסי בעיני, הן משום שיתכנו הסברים נוספים להמטומה, שלא הוצגו לעד, הן משום שאף אם נקבל שהעד הוא אמנם מומחה לאומנויות לחימה, הוא אינו מומחה רפואי, והן משום שאותו מומחה הגיע להיות עד במשפט בשל היותו מורהו של הסנגור לאומנויות לחימה, דבר שעשוי לפגוע, במידת מה, באובייקטיביות שלו, כנדרש מעד מומחה נייטרלי.

16. ואולם, למול ראיות אלה, עומדות הראיות הבאות, השוללות את טענת האגרוף, או לכל הפחות - מחלישות מאד את ראיות ההגנה:

א. הנאשם התייחס לכל אורך הדרך לכך שהשוטרים נהגו בו בצורה כוחנית ואלימה. ואולם, קיים בעיני הבדל ממשי בין טענה שהפעולות הלגיטימיות שנדרשו השוטרים לעשות (כגון דרישה מהנאשם להזדהות, מעצרו, איזוקו, הכנסתו לניידת)

נעשו בצורה כוחנית ואלימה (טענה אליה אתייחס בהמשך), לבין טענה על מעשה אלימות בוטה וברור, כגון מתן אגרוף בפנים לעצור אזוק, היושב כבר בתוך הניידת. דומני, שחוויה טראומטית שכזו תגרור התייחסות מיידית וברורה מצד הנאשם, בנפרד מטענות כלליות על אלימות בשעת ביצוע המעצר.

ואולם, הנאשם אמר שלא סיפר לסנגורו דבר על אלימות השוטרים כלפיו במפגשם הראשון וגם לא במפגש השני (עמוד 52, שורות 1 - 10), אלא רק כעבור יומיים (ת/11, 88 - 96). לדבריו, המפגש היה קצרצר ולא הספיק לעשות כן. כנראה שגם לא היה על פני הנאשם סימן באותה שעה, כי אילו היה כזה, הסנגור לבטח היה שואל אותו לפרשו. הסנגור לא טען דבר בעניין זה בדיון המעצר הראשון וגם לא בערר הראשון (אסופה נ/20). רק בערר השני, ביום 20.12.12, בעמ"ת 38695-12-12, בפני כבוד השופט קאפח, עלה הנושא מפי הסנגור (עמוד 4 לפרוטוקול, שורה 1).

גם בחקירתו במשטרה לא אמר הנאשם דבר על כך שחטף אגרוף מתומר, והחוקרת העידה בבית המשפט שגם לא ראתה שום סימנים, שכן אילו ראתה כאלה, או אילו הפנה הנאשם תשומת ליבה לקיומם של סימן או חבלה, הייתה מתעדת את הדבר (עדות השוטרת לירן יעקב (עמוד 24)). כאשר עומת בחקירתו במח"ש עם העובדה שלא סיפר במשטרה על מכת האגרוף השיב שניסה לספר על כך לחוקרת, אך היא רשמה רק מה שרצתה (ת/11, 73 - 82). החוקרת הכחישה טענה זו בעדותה בבית המשפט. כאשר עומת הנאשם בבית המשפט עם עובדה זו השיב שלא סיפר במשטרה על מכת האגרוף "כי זה לא היה לי בראש באותו רגע" (עמוד 51, שורה 4 ואילך).

ב. בדוח של בית החולים מאותו יום (17.12.12 בשעה 18:30) נ/13 אין כל התייחסות להמטומה בלחי, ליד העין, אף שיש התייחסות לסימני החניקה בצוואר ולפגיעות נוספות. גם בתלונות הנאשם שנרשמו בדוח נכתב: "הותקף על ידי משטרה ... ונחבל בצוואר".

ג. בעדותו בבית המשפט דיבר הנאשם על שתי פתיחות של דלת הניידת (לאחר שכבר ישב בה) בנסיון של תומר לתת לו אגרוף - פעם מצד ימין של הניידת ולאחר מכן, נסיון נוסף מצד שמאל, לאחר שתומר עשה סיבוב ופתח את דלת שמאל.

פיקולי העיד על פתיחת דלת אחת (לאחר שהנאשם ישב בניידת), אלא שזו היתה לאחר שהשוטר עשה סיבוב סביב הניידת;

במח"ש דיבר הנאשם בהתחלה על שתי פתיחות דלת, הראשונה מימין, שאז ניתן האגרוף, והשניה משמאל - נסיון לתת אגרוף, שלא צלח מאחר שהגן על עצמו בידיו (ת/11, 4 - 7), אלא שבהמשך הודעתו הכחיש את הפעם הנוספת ואת הסיבוב סביב הניידת מכל וכל, והכחיש שהיה נסיון שני, שבו הגן על עצמו (ת/11, 109 ואילך);

ד. במח"ש אמר הנאשם שקיבל אגרוף בצד ימין של הפנים, ואולם בצילומים שמסר הנאשם נראה הסימן בצד שמאל של פניו. כשעומת עם סתירה זו בחקירתו אמר כי אינו זוכר איפה קיבל את האגרוף (ת/11, 56 - 57 ו-61 - 72);

17. בשקילת כל הראיות בנקודה זו אלה מול אלה, לא ניתן לקבוע, כטענת הנאשם, שהשוטר תומר ניגש אליו כשישב בניידת ונתן לו מכת אגרוף.

העבירות הנוספות

18. אשר לעבירות הנוספות שיוחסו לנאשם בכתב האישום:

עבירת התעבורה הוכחה בעדויות השוטרים תומר ויהודה, והנאשם אף הודה בה (עמוד 35, שורות 1 - 3 ועמוד 40,

שורה 28 עד עמוד 41, שורה 3). **משכך יש להרשיעו באי ציות לתמרוך 302 (עצור ותן זכות קדימה).**

העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו מיוחסת לנאשם בשל שני ענינים: האחד - אותה "מכת הגז" נטענת, כאשר הנאשם ניסה, לדברי השוטרים, לברוח מהם לאחר שסימנו לו לעצור. האחר - בשל המנעות הנאשם להזדהות בפני השוטרים.

אשר לנסיון הבריחה - לאחר ששמעתי את עדויות השוטרים והנאשם לא אוכל לקבוע שהנאשם אכן ניסה להמלט מהשוטרים, והשתלשלות הענינים מתיישבת גם עם החלקה של הנאשם, אשר נבהל מכך שלפתע ראה את השוטרים, מיד לאחר שביצע עבירת תנועה, בהתחשב גם בתווי השטח, כפי שכבר ציינתי לעיל בפסקה 5, ס"ק (ב), (ג) ו-(ד) להכרעת הדין.

אשר לאי ההזדהות - התייחסתי בהרחבה לעניין זה בפסקה 6 לעיל. אין חולק שהנאשם לא הזדהה בפני השוטרים. לדבריו, היה זה מאחר שהיה חבול ונסער לאחר שהחליק עם האופנוע, היה מבולבל ולא ידע כלל היכן המסמכים. השוטרים מצידם, ראו באי ההזדהות, בשילוב דברי הנאשם על כך שהוא מכר או קרוב משפחה של שוטר בשם יגאל בן יוסף, או שם דומה, משום נסיון התחמקות, מה גם שלדבריהם הנאשם דחף אותם, ועל כן החליטו לעוצרו.

היסוד הנפשי שבעבירת הפרעה לשוטר במילוי תפקידו הוא מחשבה פלילית בצירוף מטרה (כוונה להפריע לשוטר במילוי תפקידו או להכשילו בכך). הנאשם היה מודע לכך שאינו מוסר מסמכים מזהים וכי אינו מוסר כל הסבר להתנהגותו. הוא היה מודע לכך שהוא מכשיל בכך את יכולתם של השוטרים לבצע תפקידם והעובדה שהדבר נבע מכך שהיה נסער ומבולבל אינה מאיינת את קיומו של היסוד הנפשי הנדרש. משכך, אני קובעת ש**בהתייחס להמנעות הנאשם מלהזדהות אכן ביצע את העבירה של הכשלת שוטר במילוי תפקידו.**

טענת הגנה מן הצדק

19. לאחר שהכרעתי בהתקיימות המרכיבים של כל אחת מהעבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום, יש להזקק לטענת ההגנה בדבר התנהלותם הלא חוקית של השוטרים, בין כשוללת את הרכיב הנסיבתי הנדרש לחלק מהעבירות בכתב האישום, והוא שהשוטר ממלא תפקידו כחוק, ובין כמקימה הגנה מן הצדק לנאשם, אשר צריכה להוביל לביטול כתב האישום וזיכוי הנאשם.

20. לטענת ההגנה, הקרבן האמיתי בתיק דנן הוא הנאשם. לדברי הנאשם, השוטרים התייחסו אליו, למן הרגע הראשון, שלא כדין. הנאשם החליק בשל מכה שנתן השוטר בחלקו האחורי של האופנוע בעת ביצוע הפניה. הם טענו לחשוב שהוא עבריין שגנב אופנוע, כפי שהודה יהודה, המנסה להמלט מפניהם, כפי שהודו שניהם. לפיכך, במקום להושיט לנאשם עזרה ראשונה, כיאה למי שעבר תאונת דרכים, התנפלו עליו שניהם ודרשו ממנו להציג מסמכים. הם לא הקשיבו לדבריו שלא ניסה להמלט, ולא התייחסו לכך שיתכן שהסיבה לאי הצגת המסמכים היא מצבו המבולבל לאחר התאונה, כאשר תכולת האופנוע (לרבות מסמכים) פזורה על הכביש. בהמשך לכך, למרות שלא הודיעו לו שהוא מעוכב - הפעילו כלפיו כח, שלא כדין. שני השוטרים גררו את הנאשם הצידה, כאשר אחד מהם חונק אותו בצורה מסכנת חיים, דבר אשר גרם לנאשם לפרפר, בלי יכולת לנשום. במצב זה, פגע הנאשם שלא במכוון בתומר ולאחר פגיעה מקרית זו, עצרו אותו השוטרים והכניסו אותו לניידת, אגב כך שתומר השמיע באזניו איומים. לאחר מכן תומר אף נתן לנאשם אגרוף בפניו. אחר כך הובא הנאשם לחקירה, מבלי שקיבל טיפול רפואי, ולו ראשוני. בהמשך לכך הובא לבית המשפט לשם הארכת מעצרו, שם פירשו השוטרים אמירה תמימה שלו בדבר כוונתו לבקר את תומר, כאיום, ואז "תפרו לו" תיק נוסף.

גם בבית המשפט הייתה התנהלות המשטרה קלוקלת וחרף החלטת בית המשפט שיש לשחרר את הנאשם, הוא הובא לדין בערר שהגישה המדינה כשהוא עצור.

בכך, טוען הסנגור, לא תמה ההתנהגות הלא ראויה של המשטרה: הנאשם זומן לאותו ערב לחקירה על אותו "איום" כביכול, לאחר שכבר עבר עליו יום ארוך ומתיש, שרק בסופו הלך לקבל טיפול רפואי. המדינה המשיכה במהלך ארבעת הימים העוקבים להביא לשינוי גזרת השחרור ולמעצר הנאשם. השוטרים המשיכו לבקר את הנאשם בביתו עשרות פעמים, בתקווה לגלות שהפר את תנאי השחרור, ויצאו במקביל עם פרסומים שקריים לתקשורת, בהם הושחרו פני הנאשם. לאחר מכן לא קוים לנאשם שימוע, אף שהיה משוחרר, אלא בדיעבד, כאשר ליבה של התביעה היה כבד ונפשה לא הייתה חפצה. מובן, כי לא היה בשימוע כדי לשנות דבר מעמדת המאשימה.

תלונותיו של הנאשם במח"ש נגנזו ללא חקירה ומחוסר עניין לציבור, הנאשם הגיש ערר ורק לאחרונה, ביום 25.12.13, נדחה הערר על ידי פרקליטות המדינה.

אם לא די בכך שמי שחקר את התיק הייתה היחידה של השוטר שנפגע, הרי שמי שניהלה את התיק בבית המשפט היא יחידת התביעות המשטרתית, דבר שאינו ראוי מכל בחינה, מאחר שאסור לשוטרים לטפל בנושאים בהם יש להם עניין אישי וכאשר מדובר בתקיפת שוטר, מראית העין ושמירה על אמון הציבור במשטרה חייב שבמקרה הזה תטפל הפרקליטות.

21. חלק מטענות הנאשם בעניין זה נדונו זה מכבר ונדחו. דחיתי את טענתו שאחד השוטרים נתן מכה לאופנוע והיא שגרמה להתהפכות. קבעתי שלהחלטת השוטרים לעצור את הנאשם, לאור המצב שראו לנגד עיניהם, היה בסיס חוקי. קבעתי שהנגיחה של הנאשם בפניו של תומר הייתה מכוונת. קבעתי שהחניקה של הנאשם בוצעה לאחר שנגח בראשו של תומר וגרם לו לשבר בגולגולת. ציינתי שלא ניתן לקבוע, כטענת הנאשם, שהשוטר תומר ניגש אליו כשישב בניידת ונתן לו מכת אגרוף.

22. אשר לארועים שבכתב האישום, יש להבחין, לדעתי, בין אלה שהתרחשו לפני הנגיחה לאלה שהתרחשו אחריה. הנגיחה, על תוצאותיה החמורות, שינתה, בצדק, את התייחסות השוטרים לנאשם ואת האופן שבו פעלו כדי לאזקו בעקבות הנגיחה. ואולם עד הנגיחה, אני מוצאת שהשוטרים אכן פעלו שלא כשורה, אם כי הפגמים שמצאתי בהתנהלותם אינם עולים כדי פעולה שלא כדין, ועל כן אין בהם כדי לשמוט את הקרקע מתחת לעבירות שביצע הנאשם, שבבסיסן פעולה כחוק של השוטרים.

23. בשלב הראשון ביצע הנאשם עבירת תנועה, שאחריה החליק ונפל מהאופנוע. אף אם חשבו השוטרים שהנאשם ניסה לברוח ודבר זה הוביל לנפילה, הרי שבשלב הראשון, לאחר שנפל, ברור היה שהוא אינו יכול עוד להמלט. כאן, בטרם דרישת מסמכים וביצוע פעולות לשם אכיפת החוק, היה מקום לברר מה מצבו של הנאשם, לסייע לו לזוז הצידה ולנסות להרגיעו. תחת זאת החלו השוטרים בפעולות אכיפה נמרצות, מבלי לקחת בחשבון את מצבו של הנאשם, שללא ספק היה מבוהל ומבולבל, בין משום שנתפס בקלקלתו על ידי אנשי משטרה ובין משום שהחליק עם אופנועו ונפל. דומני כי אילו פעלו השוטרים בדרך זו, קיימת סבירות גבוהה שהארוע לא היה מתפתח כלל כפי שהתפתח. אדגיש: אין

בכך כדי להצדיק, בשום פנים ואופן, את מעשהו החמור של הנאשם, אך יש בכך כדי להשליך על התמונה הכוללת, ובבוא היום - גם על העונש שיושט על הנאשם. אבהיר, כי איני סבורה שהיה צורך להתייחס לנפילת הנאשם כ"תאונת דרכים", המחייבת פעולה בהתאם לנוהל המשטרה שהגיש הסנגור (נ/4), בשל כל הטעמים שהעלו השוטרים בעדויותיהם (ראו דיון בפסקה 7 לעיל), ועם זאת, היה מקום לנהוג בצורה אחרת.

24. בחנתי אף את כל יתר טענותיו של הסנגור, בגדר הדוקטרינה של "הגנה מן הצדק". בחלק מהטענות דנתי בגדר החלטתי מיום 17.4.13, עת העלה הסנגור טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, ואין צורך לחזור על הדברים, ואף לא על הבסיס המשפטי לדיון בטענה, שפורט בהרחבה בהחלטה האמורה. אשר לנקודות שחל בהן שינוי מאז החלטתי, בעיקר לאור היחשפותי לראיות, אתייחס כדלקמן:

א. בנוגע לחקירת מח"ש, מתברר שהערר שהגיש הנאשם על סגירת התיק ללא חקירה נשא פירות, שכן הנאשם נחקר במח"ש ביום 6.6.13, כעולה מ-ת/11. תלונתו של הנאשם התמקדה בטענה שתומר נתן לו אגרוף. מתוך שאלות החוקר עולה גם התייחסות לראיות שהציג הנאשם (למשל - לתצהיר של מארק פיקולי (ת/11, 112 ואילך). העובדה כי בסופו של יום, לאחר חקירה, החליטה פרקליטות המדינה שלא להגיש כתב אישום נגד השוטר, אינה מלמדת על העדר התייחסות ראויה. אף אני, בבחני את הראיות, הגעתי למסקנה שלא ניתן לקבוע שתומר אכן נתן לנאשם אגרוף, כנטען.

ב. בנוגע לאי הענקת טיפול רפואי לנאשם התייחסתי לעיל. היה מקום ליחס אחר מצד השוטרים, אך אין בפגם זה כדי להוביל לביטול כתב האישום.

ג. לטענה הכללית בדבר אלימות מצד השוטרים: הוכח שיהודה אכן חנק את הנאשם בצורה חזקה, לאחר הנגיחה. לאור השתלשלות העיניים, איני מוצאת מקום לקבוע שהשוטרים הפעילו כח על הנאשם, שלא כדין. מעשה הנגיחה הוא יוצא דופן בחומרתו, וכאשר לא עלה בידי השוטרים לאזוק את הנאשם תוך נקיטת אמצעים מתונים, ניתן להבין את השמוש שעשו בכח.

זה המקום להתייחס להבאת העד **דנ ג דברג** כעד הגנה. מדובר במי שמשמש כקצין מתנדב במשטרת ישראל מזה כ-20 שנה. הוא הובא כדי להעיד על תקרית שארעה בינו לבין השוטר תומר בשנת 2012, עת רשם לו תומר דוח בשל אי רכיסת קסדה בעודו רוכב על אופנוע. לטענת העד, תומר נקט כלפיו במהלך אותו ארוע יחס דומה לזה ששמע כי נקט כלפי הנאשם. לדבריו גם במקרה שלו לא היה כל יחס סביר בין מעשה העבירה שנטען כי ביצע, לבין תגובת השוטר. באותו מקרה ביקש העד להשפט וכתב האישום נגדו בוטל. איני מייחסת כל משקל לעדות זו. אפילו קיבלתי את כל מה שאמר העד כאמת לאמיתה, אין בכך כדי להשליך על עניננו. אוסיף, כי תומר נשאל בחקירה הנגדית האם הועמד בעבר לדין משמעתי במשך 19 שנותיו כשוטר והוא השיב "ממש לא" (עמוד 14, שורה 30 עד עמוד 15, שורה 2).

ד. בנושא האיום החלטתי, כאמור לעיל, שקיים ספק בדבר כוונת הנאשם ועל כן יש לזכותו מעבירה זו. אין בכך כדי לשמוט את הקרקע מתחת לכל כתב האישום.

ה. שימוע התקיים לנאשם, כפי שהוריתי בהחלטתי ביום 17.4.13. העובדה שלא הוביל לשינויים בכתב האישום אין בה כדי ללמד, מיניה וביה, כי השימוע נערך שלא בפתיחות, וזאת בפרט נוכח תוצאות הכרעת דין זו.

ו. אני מסכימה עם הסנגור שמוטב היה אלמלא נוהלה החקירה בידי היחידה בה משרת תומר. חרף עובדה זו, לא מצאתי שבפועל היה לכך השפעה על החקירה. יצוין שמרבית החוקרים לא הכירו את תומר, ודאי לא היכרות אישית, כנטען. הם נשאלו על כך מפורשות בחקירותיהם הנגדיות וענו על כך בשלילה (אבי מור בעמוד 12, שורות 2 - 3; אלי

יוספי בעמוד 22, שורות 20 - 21 ולירן יעקב בעמוד 25, שורות 4 - 5).

ז. אשר לניהול ההליך בבית המשפט על ידי יחידת התביעות של המשטרה: חלק לא מבוטל מהתיקים שניהולם בסמכות יחידת התביעות נוגע לעבירות נגד שוטרים ואיני מוצאת כל מקום לטענה שיש לקבוע באופן גורף שיש פגם בכך שיחידת התביעות המשטרתית תנהל אותם. מובן מאליו, שאם לתובע מסוים היכרות עם שוטר שהוא הקרבן באותו תיק, יש לשקול ציוות תובע אחר לנהל את התיק, אך לא נטען שזה המקרה שלפני.

25. סיכומי של עניין, אני דוחה את טענת ההגנה מן הצדק, בכפוף להערה שהערתי לעיל על התנהגות השוטרים בחלקו הראשון של הארוע, שתילקח בחשבון בעת גזירת עונשו של הנאשם.

סיכום

26. לאור כל האמור, אני קובעת כדלקמן:

ביום 17.12.12 בחולון, ביצעו השוטרים תומר פוטרמן ויהודה בן גיאת מחסום אכיפת תנועה במקום. הנאשם ביצע עבירת תעבורה, כאשר חלף צומת מבלי שציית לתמרור עצור ומבלי שנתן זכות קדימה לכלי הרכב הבא אל הצומת. השוטרים סימנו לנאשם לעצור. הנאשם החליק עם קטנועו על הכביש. כאשר נגשו השוטרים לנאשם וביקשו ממנו להזדהות, הנאשם לא הזדהה. משלא מסר הנאשם את פרטיו, הודיעו לו השוטרים כי הוא עצור, אך הנאשם השתולל והתנגד למעצר ותקף את השוטר תומר בכך שנגח במצחו. כתוצאה מכך נגרמו לתומר חבלות, לרבות שבר בגולגולת.

לפיכך אני מרשיעה אותו בביצוע העבירות הבאות:

הפרעה לשוטר במילוי תפקידו (לפי סעיף 275 לחוק) [בקשר לאי ההזדהות];

חבלה חמורה (עבירה לפי סעיף 333 לחוק);

אי ציות לתמרור 302 (עצור ותן זכות קדימה) (עבירה לפי סעיף 22(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961);

שימוש בכח כדי למנוע מעצר, (עבירה לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב], תשכ"ט-1969);

תקיפת שוטר כדי להכשילו בתפקידו (עבירה לפי סעיף 274(1) לחוק).

אני מזכה את הנאשם מעבירת האיומים שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ט אדר תשע"ד, 19 פברואר 2014, במעמד הצדדים.

^[1] מכאן ואילך, אם לא נאמר אחרת, ההפניות הן לעמודי הפרוטוקול

^[2] סעיף 3 לסיכומי ההגנה

^[3] סעיפים 20 ו-33 לסיכומי ההגנה